

SVEA HOVRÄTT
Rotel 0601
060106

DOM
2016-05-17
Stockholm

Mål nr
M 11646-15

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Statens Va-nämnds beslut 2015-12-15, BVa 148, i mål Va 263-13, se bilaga A

KLAGANDE

Laholms kommun
Stadshuset
301 06 Halmstad

Ombud: K S

MOTPARTER

1. B-M K

2. J K

SAKEN

Anläggningsavgift

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten avslår yrkandet om syn.
2. Hovrätten avslår överklagandet i den del som avser dagvatten gata.
3. Hovrätten upphäver punkten 2 i Statens va-nämnds beslut och avslår B-M Ks och J Ks yrkande om att de inte ska vara skyldiga att betala anläggningsavgift för dagvatten fastighet.

Dok.Id 1277641

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax
08-561 675 59

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-15:00

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Laholms kommun har yrkat att hovrätten ska upphäva va-nämndens beslut och avslå B-M K och J Ks talan i va-nämnden.

B-M K och J K (fastighetsägarna) har motsatt sig ändring av va-nämndens beslut.

UTVECKLING AV TALAN I HOVRÄTTEN

Parterna har anfört samma omständigheter som hos va-nämnden och har lagt till bl.a. följande.

Laholms kommun

Gällande frågan om betalningsskyldighet inträtt för dagvatten gata så har fastighetsägarna inte i va-nämnden framfört någon invändning om att kommunen inte tillräckligt tydligt underrättat dem om tjänsten dagvatten gata och att betalningsskyldighet därför inte inträffat. I vart fall har informationen varit tillräcklig tydlig och betalningsskyldighet har uppkommit. Va-nämnden har endast refererat till en av tre sidor information som skickats till fastighetsägarna i samband med att de underrättades enligt 26 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster, vattentjänstlagen. Av den sida som är en beskrivning av fördelningen av den totala avgiften framgår det tydligt att det både är fråga om ”dagvatten fastighet” och ”dagvatten gata”. Detta är tillräckligt för att konstituera betalningsskyldighet.

Nämnden har i sitt beslut kommit fram till att man generellt kan ställa stora krav på att dagvattenhanteringen fungerar i bostadsområden såsom det nu aktuella och att det saknas skäl att ifrågasätta kommunens uppgifter om nödvändigheten med att bygga ut dagvattensystemet i området. Detta motsvarar det krav på kommunerna som finns i 24 § vattentjänstlagen om att kommunerna ska visa att fastigheten har behov av anläggningen. Enligt praxis och uttalanden i SOU 2004:64 s. 219 innebär detta att om förhållandena i bebyggelseområdet i stort påkallar en kollektiv lösning av va-frågan, har detta redan i sig ansetts innefatta en stark presumtion för att andra lösningar inte

heller är bättre i det enskilda fallet. Mot den bakgrunden borde nästa steg vara att pröva om B-M K och J K har visat att den lösning som finns på deras fastighet bättre tillgodoser behovet än den kommunala.

Va-nämnden bedömer att X endast marginellt kan belasta närliggande fastigheter eller det kommunala nätet med dagvatten. Kommunen delar inte den uppfattningen. Fastigheten ligger inne i verksamhetsområdet och belastar därigenom både intilliggande fastigheter som det kommunala nätet på ett sådant sätt att betalningsskyldighet föreligger. Det är oacceptabelt att en fastighetsägare i ett verksamhetsområde kopplar sitt dagvatten till en ”privat ledning” utanför tomtgränsen men som ligger inom verksamhetsområdet. Lösningen har aldrig accepterats av kommunen. Det torde ligga på fastighetsägarna att visa den privata ledningens skick och att den bättre än den kommunala ledningen tillgodoser behovet av avledning av dagvatten. Det har de inte gjort. Det finns ingen utredning om vem som förfogar över den, om den fungerar tillfredsställande eller vem som ansvarar för den om funktioner brister.

Va-nämnden uttalade i beslutet att ett allmänt omhändertagande av dagvattnet framstår som bättre på lång sikt. Trots det beslutade nämnden att fastighetsägarna, med hänsyn till att det skulle vara en ekonomisk fördel, inte ska behöva betala någon avgift för dagvatten fastighet. Va-nämndens beslut är svårt att förstå och nämnden har missbedömt frågan om fastighetsägarna uppfyllt sin bevisbörda.

För att hovrätten ska få en uppfattning om verksamhetsområdet och hur omhändertagandet av dagvatten sker genom den allmänna ledningen begärs syn av området.

Fastighetsägarna

Deras lösning för omhändertagande av dagvattnet har funnits i området sedan 1930-talet då husen på Mvägen började byggas. Ledningen var avsedd att ta hand om vattnet på åkrarna och husägarna fick möjlighet att koppla på sig på rören. Efter översvämningen 2007 bekostade de en egen utbyggnad av dräneringsanläggningen som de fick ansluta på den befintliga ledningen. Det har fungerat bra sedan dess.

Deras fastighet belastar inte några andra fastigheter med dagvatten eftersom den ligger längst ned mot stranden.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Hovrätten har avgjort målet utan huvudförhandling med stöd av 21 § andra stycket lagen (1976:839) om Statens va-nämnd och 50 kap. 13 § andra stycket 2 rättegångsbalken.

Syn

Hovrätten bedömer mot bakgrund av utredningen i målet att det inte är nödvändigt att hålla syn i målet.

Dagvatten gata

Laholms kommun har i hovrätten gett in och åberopat tre sidor information som sänts till fastighetsägarna den 20 maj 2013. Samma handlingar gavs in och åberopades i va-nämnden. Hovrätten konstaterar att handlingarna inte innehåller någon information om att kommunen gjort de anordningar som behövs för bortledandet av dagvatten från allmän plats (gata). Som va-nämnden funnit är det således inte visat att kommunen informerat fastighetsägarna på ett sådant sätt som förutsätts enligt 26 § vattentjänstlagen för att avgiftsskyldighet ska uppstå. Laholms kommuns överklagande ska därför avslås.

Dagvatten fastighet

Hovrätten delar va-nämndens bedömning om att det är nödvändigt att bygga ut dagvattennätet för att komma till rätta med problem med högt grundvatten och stående ytvatten inom det aktuella området. Kommunen får därför anses ha visat att fastigheten är i behov av tjänsten bortledande av dagvatten från fastigheten.

Frågan är då om fastighetsägarna kan befrias från avgiftsskyldighet på grund av att fastighetens behov kan tillgodoses bättre på annat sätt, se 24 § första stycket 2 vattentjänstlagen. Fastighetsägaren har bevisbördan för att så är fallet. Någon utredning till stöd för att befintlig lösning är bättre än den allmänna har inte åberopats i

målet. Hovrätten finner därmed att fastighetsägarna inte har visat att fastighetens behov kan tillgodoses bättre på annat sätt. De kan därför inte befrias från avgiftsskyldigheten för dagvatten fastighet. Va-nämndens beslut ska således ändras på det sättet att fastighetsägarnas talan avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2016-06-14

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Per Sundberg och Eywor Helmenius, tekniska rådet Mikael Schultz och tf. hovrättsassessorn Marie Eiderbrant, referent.

Föredragande har varit Susanne Schultzberg